

MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2023

Spinnekopmolen Nijhuizum

Molentichting Súdwest-Fryslân
P/a Blauhûsterleane 2
8658 LJ GREONTERP
IBAN NL27RABO0132865319

Tel. 0515-560017
jtiedema@planet.nl
info@molenstichtingswf.nl
www.molenstichtingswf.nl

Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2023 van Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Het afgelopen jaar 2023 was een bijzonder jaar voor de Molenstichting. Er is veel gebeurd met het hoogtepunt de viering van het 50 jarig bestaan van de stichting.

De molens malen en draaien vaak. Hulde aan onze vrijwilligers die zich blijven inzetten om met onze monumentale molens een levendig beeld te maken van ons fraaie Friese landschap.

De molendagen

Op de Nationale Molendag (2^e weekend mei) en op de Open Monumentendag (2^e weekend september) waren weer diverse molens open voor bezoek.

Ook de Moledai Súdwest-Fryslân op de laatste zondag van november was weer een succes. Met malende molens en bezoek van collega-molenaars uit het hele land.

Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vier maal vergaderd. Belangrijkste punten van bespreking waren het onderhoud van de molens, het 50-jarig bestaan van de Molenstichting en het zoeken naar nieuwe bestuursleden.

Voorzitter Boekhoven heeft op 29 november tijdens ons 50- jarig bestaan zijn taak overgedragen aan Lieuwe van der Pol. Begin 2024 is Jacoba Landman als penningmeester aangetreden.

We bedanken Hans Boekhoven, Piet de Vries en Willem Landman voor hun jarenlange inzet voor de Molenstichting.

De jaarlijkse bijeenkomst van de molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting heeft in januari plaats gevonden en was constructief en gezellig.

50-jarig bestaan Molenstichting Súdwest-Fryslân

De Workumer Molenstichting is op 29 november 1973 opgericht. Aanleiding hiertoe was de verwaarloosde molen De Snip in it Heidenskip, die hoognodig gerestaureerd moest worden. 50 jaar later is de Molenstichting in bezit van 10 molens en heeft het beheer over een elfde molen. De naam werd veranderd in Molenstichting Nijefurd en later in Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Het 50 jarig bestaan is op 29 november 2023 gevierd in de Klameare in Workum. Alle vrijwilligers van de stichting met partners, bestuursleden van collega-stichtingen, sponsors, relaties, vertegenwoordigers van gemeente SWF en provincie Fryslân, burgemeester J.W. De Vries en commissaris van de Koning A. Brok waren hierbij aanwezig.

Tijdens de ceremonie reikte Commissaris van de Koning Arno Brok de zilveren CdK penning uit aan Boekhoven en namens het bestuur werd er een wandbord aangeboden met de tekst 25 jaar voorzitter Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Hierna was het nog een gezellig samenzijn in de Klameare.

Penning van Verdienste

Wethouder Petra van der Akker van de gemeente Súdwest-Fryslân heeft op 20 december de Penning van Verdienste aan onze voorzitter Lieuwe van der Pol uitgereikt. Dit omdat Molenstichting Súdwest-Fryslân al 50 jaar inzet voor het behoud van de molens in Súdwest-Fryslân. Een mooie waardering voor het werk van onze vrijwilligers.

Vrijwilligers

Voor de stichting zijn 20 vrijwilligers actief, die de molens regelmatig laten draaien en malen. De vrijwilligers verrichten klein onderhoud, maaien het gras, houden de waterlopen schoon. Zonder de vrijwilligers kan de stichting niet bestaan.

Helaas is begin 2023 Frank van Onna overleden. Frank was bestuurslid, molenaar en leermeester voor de stichting.

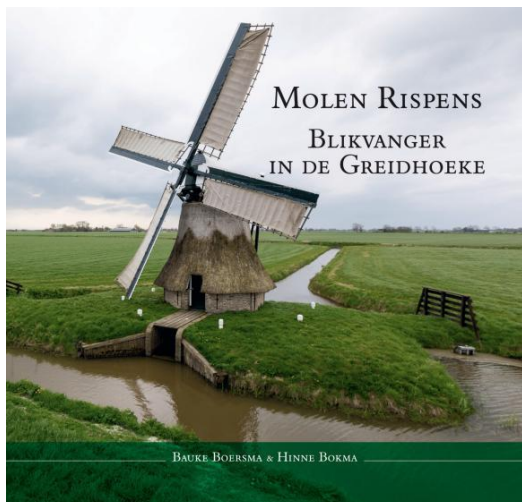
Opleiding molenaars

In september 2023 is Mario Bertelink als leermeester aangesteld op de Nijlânnermole. Er zijn inmiddels drie leerlingen actief op de Nijlânnermole.

Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten.

Boekpresentatie molen Rispens

Op vrijdag 29 september was de boekpresentatie van het jubileumboek over Molen Rispens. Deze molen bestond in 2022 200 jaar en reden voor molenaar Ruurd Jakob Nauta om bij het bestuur te vragen een boek over molen Rispens uit te geven. Het boek is geschreven door Hinne Bokma en Bauke Boersma. Ruurd Jakob verzorgde de coördinatie. Voorzitter Boekhoven overhandigde het eerste exemplaar aan Jelle Bouma. Een prachtige middag met als afsluiting een hapje en een drankje. Het boek kan besteld worden via: www.molenrispens.nl/jubileumboek

Subsidies en donaties

Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Sim regeling (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten). Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan.

Deze subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. In 2018 werd de Sim subsidie voor de jaren 2019-2024 verleend. Hierdoor is het onderhoud van de molens gewaarborgd. De stichting heeft opdracht gegeven aan Van Reeuwijk bouwmeester uit Arum om voor de periode 2025-2030 de nieuwe Sim subsidie aan te vragen.

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan.

De gemeente heeft begin 2019 toegezegd het onderhoud van de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De gemeente draagt 25% bij aan het onderhoud. De subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de subsidies en donaties van de diverse partijen.

Website

De website van de stichting werd regelmatig voorzien van nieuwtjes. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het onderhoud van de molens. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website. Het webadres is www.molenstichtingswf.nl

We zijn op zoek naar een nieuwe webmaster, die de website nog actueler kan houden.

Facebook

De Molenstichting heeft een facebook pagina waarop regelmatig filmpjes, foto's en andere wetenswaardigheden worden vermeld.

Enkele molenaars hebben voor hun molen ook een facebookpagina aangemaakt. Dit betreft de molens Rispens en De Vlijt.

De molens

Ybema's Mole Workum

De vrijwillige molenaars hebben de latten van het gevlucht in de lijnolie gezet. Dit hebben ze nagenoeg bij alle molens gedaan. De molen draait en maalt regelmatig.

De Snip It Heidenskip

De molen draait regelmatig. Divers onderhoud aan het gaand werk is uitgevoerd.

Spinnekopmolen Nijhuizum

De molen draait zeer regelmatig. Het is de meest draaiende spinnekopmolen van Fryslân. De molenmakers hebben divers onderhoud uitgevoerd. De vang is hersteld en het bovenwiel is afgesteld.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor de eigenaar M. Groenhof. Deze tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland. Bij de tjasker is een plasdras gebied voor weidevogels aangelegd. Dit plasdras gebied kan de tjasker onder water malen.

Molenaar Henk Brandsma heeft een bak gemaakt waarin de zeilen opgeborgen kunnen worden.

Voor de tjasker is een nieuwe molenaar aangesteld. Jan Stoel is gestopt als molenaar.

Windmotor Molkwar

De Mannen van Staal hebben een onderhoudsbeurt uitgevoerd. Helaas kwamen ze tot de ontdekking dat de tandwielen te veel ruimte hadden. Dit zal in 2025 opgelost worden.

De dakbedekking van de betonnen onderbouw is vervangen. Het luik is hersteld en aansluiting van de poten van de staalconstructie met het betondak is hersteld.

De Vlijt Koudum

Er is klein onderhoud verricht. In november is er een tweede molenaar aangesteld. De vrijwilligers hebben de molen schoon gemaakt. Tijdens de Moledai Súdwest-Fryslân heeft de molen weer gemalen. Eind 2023 zijn er ook nieuwe vrienden van de molen aangesteld.

Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt ook regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draaibeurten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven.

Jurriëns heeft de vaanconstructie en het windrad geschilderd.

Molen Rispens te Easterein

De molen maalt regelmatig. Het molenerf is aangevuld en hersteld.

De Nijlânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nijlânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. In juli en augustus is de molen ook op woensdagmiddag opengesteld. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nijlânnermole. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d.

De fondswerving voor het vervangen van het rietdek is in 2023 goed verlopen. Op 5 december is de opdracht voor de restauratie van de Nijlânnermole aan Jurriëns Noord verstrekt. De restauratie zal in mei 2024 aanvangen.

In 2023 is de wachtdeur vervangen en zijn er diverse kleinere werkzaamheden uitgevoerd.

De Paupers zullen in 2024 een toneelstuk bij de molen opvoeren. Voor het programma zie de website www.depaupers.nl

Windmotor Ysbrechtum

De windmotor in Ysbrechtum draait regelmatig. Er zijn vier vrijwilligers uit Ysbrechtum die de windmotor laten draaien. Mannen van Staal hebben een onderhoudsbeurt uitgevoerd

Windmotor Itens

Mannen van Staal hebben een onderhoudsbeurt uitgevoerd.

De vrijwilligers van de stichting per 1-1-2024

Bestuursleden

L.A. van der Pol	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
J. Landman vd Wal	penningmeester
M.T. Galama	lid

Molenaars

H. Brandsma	J. Huls	J. van der Meer	J. van der Veen
P. Meinderts	M. Bertelink	Sj. de Roos	E. van der Wal
J. de Jong	K. Toxopeus	R.J. Nauta	J. Pluister
W. Kuperus	H. Visser	A. Warners	H. van der Velde
F. Galema	M. Kampen	H.A. Foekema	W.S. Meinsma

De in het verslag jaar uitgevoerde werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de onderstaande instanties, waarvoor hartelijk dank.

Jurriëns Noord	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland	Provinsje Fryslân
Hunia Drukkerij	Gemeente Súdwest-Fryslân
Mannen van Staal	Wetterskip Frylân
Van Reeuwijk bouwmeester	Meindersma-Sybenga Stichting
Hankel's technisch bedrijf Wommels	Stichting Jonkvrouwe J.E.J. Bas Backer
De Hollandsche Molen/ Het Molenfonds	P.W. Janssen's Friesche Stichting
Mechanisatiebedrijf Gerlsma	Dinamofonds
Restaurant Folkerts Workum	Prins Bernhard Cultuurfonds
Roelof Fopma	TBI fonds
L en B bv	De Vries Scheepsbouw Makkum
Juckema Sideriusfonds	Stichting Bouwcultuurfonds Friesland
Stichting Het Old Burger Weeshuis	Stichting Zabawas
Helomafonds	Stichting Diana-Hermes
Stichting Sneek 1818	Dorpsbelang Ysbrechtum
Dorpsbelang Nijhuizum	diverse bijdragen particulieren / donateurs

Activiteiten 2024

Voor 2024 staan diverse activiteiten op het programma.

- Zaterdag 11 mei en
zondag 12 mei Landelijke Molendagen
- 14 mei tm 1 juni De Paupers bij de Nijlânnermole (www.depaupers.nl)
- Zaterdag 14 september Open Monumentendag
- Zaterdag 12 oktober Friese Molendag
- Zondag 24 november Moledei Súdwest-Fryslân

Voor het komend jaar zijn weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Tevens zullen door de vrijwilligers diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.